

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 12 november 2007

Mål nr

Ö 3598-07

KLAGANDE

CM

SAKEN

Ersättning till offentlig försvarare

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 10 september 2007 i mål Ö 6314-07

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrätts beslut tillerkänner Högsta domstolen CM ersättning av allmänna medel med niotusentvåhundrafyrtio (9 240) kr för arbete i hovrätten. Av beloppet utgör 1 848 kr mervärdesskatt. Kostnaden skall stanna på staten.

CMs yrkande om ersättning för arbete i Högsta domstolen lämnas utan bifall.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

CM har yrkat ersättning av allmänna medel med 9 240 kr för sitt arbete som offentlig försvarare i hovrätten.

CM har vidare yrkat ersättning av allmänna medel med 1 320 kr för sitt arbete i Högsta domstolen.

SKÅL

CM var förordnad som offentlig försvarare i ett mål om beslag. Tingsrätten meddelade slutligt beslut i målet. CM överklagade beslutet för sin klients räkning och begärde muntlig förhandling. Det förekom herefter ytterligare skriftväxling där CM för huvudmannens räkning angav att denne vidhöll sitt överklagande. Hovrätten avgjorde målet på handlingarna utan att i förväg meddela CM att man avsåg att avgöra målet utan muntlig förhandling och utan att bereda honom tillfälle att inkomma med kostnadsräkning.

Samma dag som hovrätten meddelade sitt beslut inkom till hovrätten via fax en kostnadsräkning från CM. Hovrätten meddelade i ett nytt beslut att hans begäran om ersättning inte kunde vinna beaktande eftersom kostnadsräkningen inkommit till hovrätten först efter det att handläggningen hade avslutats och då CM inte dessförinnan hade gjort förbehåll om att före

målets avgörande få inkomma med kostnadsräkning. Hovrätten hänvisade därvid till rättsfallet NJA 2007 s. 79.

En offentlig försvarare skall, enligt grunderna för 31 kap. 9 § rättegångsbalken, göra framställning om ersättning innan handläggningen av målet avslutas. Detsamma gäller för ett rättshjälpsbiträde enligt grunderna för 18 kap. 14 § rättegångsbalken. Den som inte i tid framställt något kostnadsyrkande får inte senare föra talan om den kostnad som uppkommit vid den instans det gäller. Från denna ordning har vissa avsteg gjorts i rättspraxis, när försvararen eller biträdet har ansetts ha haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att i tid inkomma med yrkande om ersättning (se bl.a. NJA 1984 s. 179, 1994 s. 7, 1994 s. 635 och 2001 s. 18).

I NJA 2007 s. 79 fann Högsta domstolen att ett rättshjälpsbiträdes yrkande om ersättning för det biträde hon lämnat sin huvudman i Högsta domstolen inte kunde vinna beaktande med hänsyn till att hennes kostnadsräkning inkommit först efter det att handläggningen hade avslutats och då hon inte dessförinnan gjort förbehåll om att före målets avgörande få inkomma med kostnadsräkning för egen del. Målet avsåg ansökan om prövningstillstånd i mål angående klander av bodelning.

I det nu aktuella målet, som hovrätten hade att pröva i sak, hade CM i överklagandet till hovrätten inte gjort förbehåll om att få inkomma med kostnadsräkning för egen del, men han hade för sin klients räkning begärt muntlig förhandling. Han har då haft anledning att förvänta sig ett besked från hovrätten för det fall att målet skulle komma att avgöras utan sådan förhandling. Med hänsyn till att han inte fått något sådant besked får han anses ha haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att i tid inkomma med

kostnadsräkning. CM borde därför ha erhållit ersättning för sitt arbete som offentlig försvarare i hovrätten. Den yrkade ersättningen får anses skälig.

CM har även yrkat ersättning för arbete i Högsta domstolen. Av 21 kap. 10 § rättegångsbalken framgår att en offentlig försvarare har rätt till ersättning av allmänna medel för det arbete som uppdraget krävt. Ersättning av allmänna medel kan således utgå endast för sådant arbete som erfordrats för att ta tillvara klientens rätt och inte för arbete som avser överklagande av ett beslut rörande den egna ersättningen (se t.ex. NJA 1982 s. 212 och 1987 s. 179). Yrkandet om ersättning för arbete i Högsta domstolen kan därför inte bifallas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Dag Victor, Ella Nyström, Per Virdesten och Anna Skarhed (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Lena Råssjö